

NORWEGIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NORVEGIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NORUEGO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Choisir ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

NORWEGIAN A1 – BOKMÅL VERSION

NORVEGIEN A1 – VERSION EN BOKMÅL

NORUEGO A1 – VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en kommentar til EN av de følgende tekstene :

1. (a)

Regi

Nei, det var ikkje eg som gjorde det. Eg orkar ikkje slikt. Det byr meg imot. Eg får meg ikkje til det rett og slett. Slik har det alltid vore. Det var ikkje eg som stussa halen på katten, reiv vengene av levande fluger eller spidda sniglar på spisse pinnar. Det var dei andre småungane. Men det var eg som tenkte det ut.

- 5 Bror min var lett å be. Han var to år dummare og modigare. Ikkje var han så god til å forklara seg heller – i alle fall ikkje når eg hadde forklart meg først. Han var ikkje så flink til å få orda til å henga i hop som eg var – alt då. Eg fortalte godt ei løgn meir truverdig enn han fortalte sanninga. Og så blei han sint og fortvila og begynte å rota og gå i surr. Tosken. Medan eg stod like roleg og såg folk alvorleg rett inn i auga.
- 10 Visste eg ville vinna.
Dei fleste vaksne gjekk fem på. Barnehagetantene, lærarane, far min. Men ikkje mor mi. Endå ho nok gjerne ville: tru meg – hjelpa meg – dekkja meg. Det var ho som hadde skuldkjensle for den helvetes foten min – endå det var medfødd. Eg såg det i auga hennar, dette såre, hjelpelause som eg hata – og brukte.
- 15 Skulen var lett. Eg kunne setja av mykje tid til å finna på og organisera store ting medan eg tok på meg eit lyttande ansiktsuttrykk. Disiplar med svak nok ånd og villig nok kjøt til å utføra dei geniale planane mine fann eg alltid. Å få dei til å tru at dei hadde funne på det meste sjølve, var min minste kunst. Tommelen opp og eit aldri så lite nikk når dei såg i mi retning under eller etter ei skjennepreike, var nok til å overtyda dei om at dei var faen til töffingar som stod for meir enn ein støyt.
- 20 Eg begynte ikkje å plaga jenter før i tretten-fjortenårsalderen. Det vil seie: Det var ikkje eg. Det var gjengen. Ikkje plaga me dei heller – for så vidt – til å begynna med. Og det er gale å seia ”dei”, for det var alltid berre ei om gongen. Dessutan hadde dei godt av det – dei ekle suggene.
- 25 Førebuingane likte eg godt. Det gjaldt å byggja opp stemninga – over tid: Gje små hint til ein som ikkje ville gje dei vidare, fyra opp under når eg hørde dei att. Og så – planlegging og organisering, utveljing av aktørar. Bilda klare i hovudet. Ei dirrande spenning vatt på seg i magen min. Framføringa nærma seg.
Offeret var aldri tilfeldig valt. Heller ikkje når det gjaldt Angela. Ho var stor, feit og
- 30 svært lite engleaktig – unnateke blikket som var blått og tåpeleg truskuldig – som på ei ku – engleku. Ha. Ha.
Angela gjekk i spesialklassen. Eg hadde komme til å streifa den nakne armen hennar ein dag eg spaserte i korridoren – svært ufrivillig. Angela veiva alltid slik når ho gjekk, og kursen var ikkje heilt stø. Huda hennar var fuktig, og etterpå meinte eg ho
- 35 hadde vore sleip og slimete – som sniglehud. Eg kunne spydd.
Nei, det var ikkje eg. Morten var det. Ja. Leif og Arne heldt. Men det var Morten som ”spidda”, som pirka og rispa i det sleipe blaутdyret. Som ho grylte. Purka. Herleg.
- 40 Snart ville ho vera klar for neste scene. For truinga, skremminga, den verkeleg raffinerte torturen. Og då skulle hovudrolleinnehavaren gjera entré. Eg skalv og sveitta. For eit skodespel det skulle bli – i stemma hennar – i ansiktet – i auga.

Men så var det Morten, den dusten. Han som endå skuldar meg for tre stilar. Han sende heile tilstellinga rett i dass. Slengde pinnen, skubba vekk dei to andre, gav Angela ein dytt så ho fór snublante og ulande ned stien. Snudde seg og såg meg
45 trassig rett i auga.

Morten – bror min – som er to år dummare og modigare enn eg.

Odny Bjordal. Fra Jakob Sande – selskapets årbok, 1992.

- Hvor velegnet mener du at tittelen er for denne teksten?
- Hvordan blir fortelleren og fortellerens rolle presentert?
- Hvordan hjelper forfatterens språkbruk til med å formidle tema/budskap?
- Hva, etter din mening, er forfatterens budskap i dette stykket?

1. (b)

Stål

Denne plogen
is made in Germany.

Den står her i dogga
sval og god å ta på

5 som kinnet til sovende kvinne.

Hadde skjebnen villet det,
kunne stålet i denne plogen
gått til Kruppverkene¹ i Essen.

Da ville det kanskje
10 – støpt til en granatkardeske² –
ha pløyd i varmt kjøtt.

Nå ligger såjord
plogvendt i vårvelden.

Og kvitrende erler
15 nipper mark mellom furene.

Og plogen står her
moldet og enfoldig.
Den veit hva jorda kviskret om
strømmende om veltfjøla³.

20 Men den veit ingenting
om Cherbourg,
Velikije Luki
og El-Alamein⁴.

Fra *Villfugl*, (1947) av Hans Børli

¹ Kruppverkene : tysk stålindustri

² Granatkardeske : artelleriprosjektil fylt med sprengkuler

³ Veltfjøl : buet plogplate som snur jorda under pløyning

⁴ Cherbourg, Velikije Luki og El-Alamein : kjente slagsteder fra andre verdenskrig

- Pek på og drøft kontrastene i diktet. Hva oppnår forfatteren med denne bruken av kontraster?
- Hva vil du si er temaet i diktet?
- Hvilke tanker og følelser vekker dette diktet i *deg*?

NORWEGIAN A1 – NYNORSK VERSION

NORVEGIEN A1 – VERSION EN NYNORSK

NORUEGO A1 – VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein kommentar til EIN av dei følgjande tekstane :

1. (a)

Regi

- Nei, det var ikkje eg som gjorde det. Eg orkar ikkje slikt. Det byr meg imot. Eg får meg ikkje til det rett og slett. Slik har det alltid vore. Det var ikkje eg som stussa halen på katten, reiv vengene av levande fluger eller spidda sniglar på spisse pinnar. Det var dei andre småungane. Men det var eg som tenkte det ut.
- 5 Bror min var lett å be. Han var to år dummare og modigare. Ikkje var han så god til å forklara seg heller – i alle fall ikkje når eg hadde forklart meg først. Han var ikkje så flink til å få orda til å henga i hop som eg var – alt då. Eg fortalte godt ei løgn meir truverdig enn han fortalte sanninga. Og så blei han sint og fortvila og begynte å rota og gå i surr. Tosken. Medan eg stod like roleg og såg folk alvorleg rett inn i auga.
- 10 Visste eg ville vinna.
Dei fleste vaksne gjekk fem på. Barnehagetantene, lærarane, far min. Men ikkje mor mi. Endå ho nok gjerne ville: tru meg – hjelpa meg – dekkja meg. Det var ho som hadde skuldkjensle for den helvetes foten min – endå det var medfødd. Eg såg det i auga hennar, dette såre, hjelpelause som eg hata – og brukte.
- 15 Skulen var lett. Eg kunne setja av mykje tid til å finna på og organisera store ting medan eg tok på meg eit lyttande ansiktsuttrykk. Disiplar med svak nok ånd og villig nok kjøt til å utføra dei geniale planane mine fann eg alltid. Å få dei til å tru at dei hadde funne på det meste sjølve, var min minste kunst. Tommelen opp og eit aldri så lite nikk når dei såg i mi retning under eller etter ei skjennepreike, var nok til å overtyda dei om at dei var faen til töffingar som stod for meir enn ein støyt.
- 20 Eg begynte ikkje å plaga jenter før i tretten-fjortenårsalderen. Det vil seie: Det var ikkje eg. Det var gjengen. Ikkje plaga me dei heller – for så vidt – til å begynna med. Og det er gale å seia ”dei”, for det var alltid berre ei om gongen. Dessutan hadde dei godt av det – dei ekle suggene.
- 25 Førebuingane likte eg godt. Det gjaldt å byggja opp stemninga – over tid: Gje små hint til ein som ikkje ville gje dei vidare, fyra opp under når eg hørde dei att. Og så – planlegging og organisering, utveljing av aktørar. Bilda klare i hovudet. Ei dirrande spenning vatt på seg i magen min. Framføringa nærma seg.
Offeret var aldri tilfeldig valt. Heller ikkje når det gjaldt Angela. Ho var stor, feit og
- 30 svært lite engleaktig – unnateke blikket som var blått og tåpeleg truskuldig – som på ei ku – engleku. Ha. Ha.
Angela gjekk i spesialklassen. Eg hadde komme til å streifa den nakne armen hennar ein dag eg spaserte i korridoren – svært ufrivillig. Angela veiva alltid slik når ho gjekk, og kursen var ikkje heilt stø. Huda hennar var fuktig, og etterpå meinte eg ho
- 35 hadde vore sleip og slimete – som sniglehud. Eg kunne spydd.
Nei, det var ikkje eg. Morten var det. Ja. Leif og Arne heldt. Men det var Morten som ”spidda”, som pirka og rispa i det sleipe blaутdyret. Som ho grylte. Purka. Herleg.
- Snart ville ho vera klar for neste scene. For truinga, skremminga, den verkeleg
40 raffinerte torturen. Og då skulle hovudrolleinnehavaren gjera entré. Eg skalv og sveitta. For eit skodespel det skulle bli – i stemma hennar – i ansiktet – i auga.

Men så var det Morten, den dusten. Han som endå skuldar meg for tre stilar. Han sende heile tilstellinga rett i dass. Slengde pinnen, skubba vekk dei to andre, gav Angela ein dytt så ho fór snublante og ulande ned stien. Snudde seg og såg meg
45 trassig rett i auga.

Morten – bror min – som er to år dummare og modigare enn eg.

Odny Bjordal. Frå Jakob Sande – selskapets årbok, 1992

- Kor eigna meiner du at tittelen er for denne teksten?
- Korleis vert forteljaren og rolla forteljaren har presentert?
- Korleis hjelper språkbruken til forfattaren til med å få fram tema/bodskap?
- Kva, etter di meining, er bodskapen til forfattaren i dette stykket?

1. (b)

Stål

Denne plogen
is made in Germany.

Den står her i dogga
sval og god å ta på

5 som kinnet til sovende kvinne.

Hadde skjebnen villet det,
kunne stålet i denne plogen
gått til Kruppverkene¹ i Essen.

Da ville det kanskje
10 – støpt til en granatkardeske² –
ha pløyd i varmt kjøtt.

Nå ligger såjord
plogvendt i vårvelden.

Og kvitrende erler
15 nipper mark mellom furene.

Og plogen står her
moldet og enfoldig.
Den veit hva jorda kviskret om
strømmende om veltfjøla³.

20 Men den veit ingenting
om Cherbourg,
Velikije Luki
og El-Alamein⁴.

Frå *Villfugl*, (1947) av Hans Børli

¹ Kruppverkene : tysk stålindustri

² Granatkardeske : artelleriprosjektil fylt med sprengkuler

³ Veltfjøl : boga plogplate som snur jorda under pløyning

⁴ Cherbourg, Velikije Luki og El-Alamein : kjende slagstader frå andre verdskrig

- Pek på og drøft kontrastane i diktet. Kva oppnår forfattaren med denne bruken av kontrastar?
- Kva vil du seie er temaet i diktet?
- Kva for tankar og kjensler vekkjer dette diktet i *deg*?